

Ruimtelijke ontwikkeling in de A1-zone

A1 zone: visitekaartje van de A1

De A1 en de Berlijn-spoorlijn zijn belangrijke dragers van de ruimtelijke hoofdstructuur van Nederland. De ambitie van de partners in de A1-zone is om de A1-zone te maken tot het visitekaartje van Oost-Nederland door de ontwikkelkansen van de A1 en de parallelle spoorweg te benutten en de waardevolle kwaliteiten te behouden en verder te versterken.

In het toekomstbeeld A1-zone zijn door zes publieke partners de ambities uitgesproken voor dat wat ze in 2030 gezamenlijk bereikt willen hebben in de A1-zone. De hoofdambitie is het versterken van de structuur van sterke met elkaar verbonden stedelijke regio's, zodat de A1-zone een rol kan spelen als internationaal georiënteerde kennisregio tussen de Randstad en het Ruhrgebied (Toekomstbeeld A1-zone, 2009). De A1-zone kan in 2030 alleen nog deze rol spelen indien economische ontwikkeling op duurzame wijze plaatsvindt met behoud en versterking van de omgevingskwaliteit van stedelijk gebied en open landschappen, gecombineerd met het realiseren van een bijpassende bereikbaarheid over weg, spoor en water. Deze hoofdambitie is uitgewerkt in 4 subambities (troefkaarten genoemd): Internationale positionering van de A1-zone, Hoogwaardige bereikbaarheid, Krachtige landschappen, Sterke stedelijke regio's. De troefkaarten voor het landschap en de stedelijke regio's zijn basis voor de ruimtelijke ontwikkeling van de A1-zone.

Krachtige landschappen

De kwaliteit van de 4 landschappen van nationale betekenis en de tussenliggende open (groene) gebieden zijn in 2030 optimaal ontwikkeld. De hoogwaardige kwaliteiten leveren een bijdrage aan de hoge levenskwaliteit in de steden en bieden ruimte aan (nationaal) aantrekkelijke recreatiegebieden. De zichtbaarheid en beleefbaarheid van de landschappen (vanaf de hoofdinfrastructuur) is gewaarborgd en waar mogelijk vergroot. De ecologische kwaliteiten van het sprengen- en bekenstelsel zijn vergroot.

Sterke stedelijke regio's

Het principe van de "dubbele bundeling" wordt zowel in Twente als in de Stedendriehoek toegepast: grote verstedelijkingsopgaven worden in de stedelijke regio's gesitueerd en daarbinnen weer in en aan de steden. Door herstructurering en intensivering van het bestaande stedelijk gebied rond multimodale knooppunten wordt de kracht van het stedelijk gebied versterkt. Woningbouw vindt vooral binnen bestaande stads- en dorpsgrenzen plaats. Het middengebied tussen de stedelijke netwerken blijft vitaal door ruimte te bieden aan lokale ontwikkelingen.

Iedere regio kent zijn sterke eigen identiteit, zowel ruimtelijk als programmatisch. Twente behoort in 2030 tot de top van innovatieve kennisregio's in Europa. Het kerngebied van de kenniseconomie is de Innovatiedriehoek met als dragers Hart van Zuid, UT Kennispark en Luchthaven Twente. De Stedendriehoek is in 2030 een gevarieerde, aantrekkelijke regio voor wonen, werken en recreatie. Zij heeft een sterke oriëntatie op zowel de Randstad via de A1-zone en de IJsselzone. De IJsselvallei vormt het kerngebied voor de identiteit van de Stedendriehoek.

Om deze ambities te realiseren moeten een aantal opgaven gerealiseerd worden. In het toekomstbeeld A1-zone is deze uitdaging vertaald in opgaven voor de landschappelijke en stedelijke structuur.

Opgaven die de Landschappelijke structuur verbeteren

- a) Middengebied open en levendig houden door het behoud en versterking van de 4 krachtige landschappen en het open middengebied;
- b) Het vergroten van de kwaliteit van de snelwegomgeving A1/A35;
- c) Vormgeven aan groen/blauwe kruisingen met de A1, door bijvoorbeeld de aanleg van eoducten en natuurontwikkeling;
- d) Het versterken van het gewenste profiel van de stedelijke netwerken ook door het benadrukken van de overgang stad-platteland.

Opgaven die de Stedelijke structuur versterken

- e) Het duurzaam concentreren van grootschalige ontwikkelingen (wonen, werken) in stedelijke regio's;
- f) De transitie van netwerkstad Twente naar kennisgerichte hightechindustrie mogelijk maken, met als kristallisatiepunt het uitbouwen van het nationale innovatiecluster Innovatiedriehoek;

- g) Het doorontwikkelen van centraal stationsgebieden tot centra door het vasthouden en verhogen van de vervoerswaarde, een representatieve uitstraling en goede overstapmogelijkheden (OV-OV / P&R);
- h) Het herstructureren en transformeren van de stadsassen qua aanliggende wonen werkgebieden, (ruimtelijke) functie en het vergroten van de ruimtelijke kwaliteit.